

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 12 K.
Félévre 6 K.
Negyedévre . . . 3 K.

Hirdetési díj: Egyhasábos
petitsor egyszeri hirdetése
15 f. Közlemények sora 40 f.

**POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI,
KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP**

**Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.**

Szerkesztőség és
:: kiadóhivatal ::
Kösch Árpád
könyvnyomdája
Eperjes, Fő-u. 59.
:: Telefon-szám 16. ::

A pengő érc.

Irta: Hegyaljai Kiss Géza.

Pengeni annyit jelent a magyar nyelvben, mint rövid, hamar elhaló hangot adni. Pengeni . . . alig értünk egyebet ezen a szón, mint nyers, hideg koppanását valami fémtárgynak. Zengő hang, a rezgő húrok zengzetessége nem igen szegődik hozzá semmi kiséretnek.

És mégis a hidegen pengő ércnek, a guruló kis fémkeréknek micsoda varázslatos muzsikája van, mihelyt ez a neve: — pénz! Ez az érzéketlen kis ércdarab, melynek pengése légbe semmisülő, olyanná vált az emberiség történetében, mint egy zengő csillag, mely kápráztatóan száll el minden korszak szeme előtt, az emberek utána szédülnek és tengerszámra pereg nyomán könny, verejték, vér . . .

Csak kétfajta ember nem tudja értékelni a muzsikáját. A könnyelmű és a nagyon emelkedett lelkű. A könnyelmű — ezek között sok a túljószívű — olyan, mint a gyermek, ki a drága gyöngyöt nem becsüli többre, mint azt a kova-szemet, mely a homokban százával csillog s elszórja a porba. A nagyon emelkedett lelkű pedig csak annyiban tulajdonít értéket a pénznek, amennyiben azzal javára lehet szolgálni a közjónak vagy legalább is más ember javának. Luthernek nincs érzéke «az arany és pénz» iránt. Kálvinról maga IV Pius pápa írja: «ami ezen eretnek főerejét tette, az nem egyéb volt, mint az, hogy a pénzt soha semmibe sem nézte». De bármily csekély fizetése volt is, tudott annyit elszakítani belőle, amennyivel még a nálánál is szegényebb lelkészársait segíthette. A szegények amaz istápjá, Jézus, egy fillért is megbecsült, ha azt jószívvel adták jószándékok testetöltésére.

Tanuljuk tehát a pénzt megbecsülni, ne magáért a pénzért, de azért, mert azáltal a legszebb és legszentebb dolgok javát szolgálhatjuk. Ne legyen már végkép igaza Göthének, aki szerint a bankjegy az ördög zálogcédulája, mely által a lelkünket birja örökül. Legyen már egyszer

a bankjegynek, a pengő ércnek *lelke*, vagyis maradandó haszna, mely áldozat az emberszeretet oltárán és tiszta nyereség a könyörületesség könyvvitelében. Oltsuk bele gyermekeinkbe, hogy becsüljék meg a pénzt, de nem azért, mert édességet vehetünk rajta magunknak, hanem azért például, mert azzal könnyíthetünk olyan gyermek sorsán, akinek nincsen édesanyja vagy aki hiába kér kenyeret az édesanyjától. Szokjuk meg azt, hogy az évi jövedelmünknek egy részét juttassuk jótékony célra vagy úgy értékeljük, hogy egyúttal hazafias vagy emberbaráti kötelességet teljesítsünk. — Szokjuk meg azt, hogy az olyan pénz, mely valami jó vásárnál várakozáson felüli nyereségképen csúszik zsebünkbe, vagy amiről azt mondja a magyar: «ebül jött» — adjuk oda olyan célra, ami az emberiség fejlődésének, a nyomorgóknak gyámolítását vagy Hazánk állapotának jobbrafordulását jelenti. Sohse felejtsem el azt, amit egy jó magyar faluban szememmel láttam. Beszélgetünk ünnepi harangszó előtt a lelkész úrral; bejön egy gazda és nemes szerénységgel tesz le az asztalra egy százkoronás bankót: «Tisztelendő uram, a feleségemnek jól dült el egy pere, hát küldi ezt a száz koronát Isten dicsőségére». Nem igen tudtunk neki hamarjában mit válaszolni, csak a kezét szorongattuk . . . Azt sem lehetett száraz szemmel olvasni, hogy egy szegény ősz népfelkelő közvitéz, mikor hallotta, hogy «áll a jegyzés» (hadikölcsön), előszedett a nyakából egy vászon zacskót s kiöntött belőle 80 koronát: «Öreg legény vagyok, én már úgyse veszem hasznát, de ha Ferenc Jósának kell, *neki* adom jószívvel». Megnyugtatta a tisztje, csak «kölcsön» kérik, majd visszakapja kamatostul, de ő csak fejét rázta, hogy odaadja ő ingyen, örökre . . . Vagy ezt: Egy faluban szövetkezetet akarnak alapítani. Elővánszorog viskójából egy elaggott koldus és sok-sok évi összekuporgatott pénzcsekjéjét, húsz koronát számol le pengő rézkrajcárokban a jó ügy alapjára. A jegyzőnek, aki előtt történt, elfutotta

szemét a könny és némán mutatott az égre, ahol a nemesszívű Lázárok elveszik jutalmukat . . .

Íme, nemcsak könny, verejték, vér tapad a pénzhez, de örömkönnny és a szívek forró hálája is.

Melegítsük meg az érc hideg pengését a szívünk melegével, akkor zengése is lesz a pengő ércnek, mely mint egy égbeszálló zsolozsma, el nem némulón fog zengedezni szívünk könyörületességéről . . .

A nagy szünidőben.

A nagy vakációban, a várakozásunk ellenére is egyre dúló világháború tartama alatt szó sincs olyan pihenésről, aminő tanítványainknak a békés időben részül jutott. A létért való titáni küzdelem nem a játéktérre állította, hanem elsősorban a küzdőtérre sodorta őket is immár negyedik nyáron. Ez az idők járása, amelyet egyaránt meg kell értenie az iskolának, a szülői háznak és a nagyközönségnek egyaránt! Az elmúlt legutóbbi három évben úgy a háború folytán erősebben felbredt önfenntartási ösztön, mint az iskolának gyakorlatibb útmutatásai vállalkozóbbá tették ifjúságunk akaratait, keményebbé, acélosabbá idegeit, munkabíróbbá testi erejét. Itt azonban meg kell állapítanunk, hogy a rettenetes megpróbáltatások első évében ifjúságunk gyakorlatibb tevékenységei inkább az erőszakos ráhatásnak, a kényszernek az eredményei, a két utóbbi esztendőben már bizonyos mérvű beletörődésnek, megszokásnak a következményei. Ma már a diák szinte ösztönszerűleg kérdi, vajjon a tanév október 1-jén kezdődik és május 31-ikén végződik-e? Érzzi, hogy a nehéz idők járása nagyobb számú és több ideig tartó kapoccsal fűzi, köti, láncolja az iskolán kívül eső életszükségletekhez, a természethez, ennek követelményeihez és előírásaihoz. Ma már az iskolás fiú is átérti, hogy természetes valami, ha a tanár a katedréről, a miniszter a miniszteri székből hirdeti, hogy a testi munka nem szegény, sőt igazi élvezet. Hogy ne «szakítsuk le minden percnél örömvirágát» — kacérkodva a természet szépségeivel, hanem olvadjunk bele az erőadó és életet fakasztó anyatermészetbe s munka útján lépünk szövetségre vele.

Az a szabad levegőn mozgó, a napon

CSEMEGÉK, CUKORKÁK
LEGJOBB MINŐSEGBEN

KLEIN JENŐNÉL

BODEGA
FŐUTCA : TELEFON
46. SZ. : 162. SZ.

sütkérező, a folyóvízben fürdőző, a mezít-láb járó gyerek érzi és tudja, hogy nem-csak időtöltésből élvezi a természet áldá-sait, hanem annak felfrissítő forrásából jó adag erőt is merít egészsége fenntar-tásához és kedvet a különböző mezei munkák elvégzéséhez.

Emellett azt hisszük, nem csalódunk, ha azt állítjuk, hogy tanítványainknak kedvezőbb egészségi állapota az elmúlt háborús tanévek folyamán jórészt ezeknek a szünidőkben végzett idegerősítő gyakorlatoknak köszönhető. Ezeknek lesz kö-zönhető a jövő tanévben is, ha a felnőttek s főleg a szülők buzdító példája nyomán a jelen hosszú vakációkban is úgy a kisebb, mint a nagyobb növendékek minél több életelixirrel látják el magukat a hasznos nyári élmények dús kincses-házából.

Ennek a komolyabb tevékenységnek megnyilvánulását figyelheti meg a járó-kelő, amidőn a kertben, a réten, a mezőn látja, mint forgatják serdülő karok a kapát, a kaszát, a gereblyét, a fejszét; mint szántja a földjét vagy aratja s hordja be a gabonáját az apa az iskolázott fiával. Igen jól esik ezt tapasztalunk! Még akkor is, ha nem a kemény háború utalná erre az emberiséget, kinek-kinek gyönyörűséget éreznie s lelkesednie kellene ilyen felemelőbb agrikulturnális jelenségek láttára, melyek petyhüdt életfelfogásainkba is új rendet lehetnének hivatva bevinni. Aztán mennyi erőgyűjtés mindezekben a műveletekben a megfeszítő szellemi munkához!...

Am bízást örömmel veszi mindezeket a testi és szellemi erők alkalmassá tevésére súlyt helyező pedagógus is, akinek Pestalozzával, a nevelők egyik legna-gyobbikával együtt meg kell vallania, hogy «a természeti hatások mind okvet-lenül szükségesek, ez a szükségesség pedig a természet mesterséges eredménye, amely a maga hatásait különféleképpen egyesíti céljaira nézve».

A nagy szünidő ennek megvalósulására a legjobb alkalmat nyújtja. Ezt az alkalmat

kézzel-lábbal meg kell ragadnia és továbbra is fokozottabb erővel, mindenképen üd-ösen ki kell használnia ifjúságunknak!

Dr. Janicsek József.

Hadiárva. Rokkant katonák. Hősök emléke.

A sárosvármegyei hadiárva alapja ja-vára az eperjesi kir. adóhivatalba, mint Sáros-vármegye gyámpénztárába 1917. július 10-ikéig a következő adományok folytak be:

A már nyugtázott összeg	K. 43,500.04
Magát meg nem nevező fogadalomból	2.-
Gurkó József berzeviczei körjegyző beküldött	10.-
Fekete Béla lemeszi szolgabíró gyűjtése: Mihók Györgyné abosi lakos adománya	10.-
Ugyanannak gyűjtése: Zsiga Margit vargonyi lakos adom. házassága alkalmából	10.-
Ugyanannak gyűjtése:	
Margitan György és társai boroszlói lakosok adománya	100.-
Mizsicskó Jenő vargonyi gör. kath. esperes gyűjtése (Ezzel gyűjtése 246 kor. 57 fillérre emelkedett)	48.02
Danielisz Aurél ternyei körj. gyűjtése: Oravec András adománya panasz visszavonása alkalmából	5.-
Lippai János hernádszentistváni körjegyző beküld: Sároskifalu cukorfeleslege és Hernádszentistván fu-vartöbblete címén	20.-
(Ezzel gyűjtése 878 kor. 62 fillérre emelkedett)	
Gojdics János kötelepi g. kath. c. kanonok gyűjtése: Nierka Józsefné kötelepi lakos adománya	10.-
Spillenber Barna girálti főszolga-bíró gyűjtése: Pankuh János csel-falvi lakos adománya	10.-
A „Bártfai kath. egyházi tudósító“ szer-kesztőjének gyűjtése	10.-
Gajdár Kornél római körjegyző gyűjtése: Felsőcsernye községbeliek adománya	10.65
Spillenber Barna girálti főszolga-bíró gyűjtése: Rosenberg Izidor ado-mánya cukorátvételi napi- és fu-vardíja	10.-
Amrich Sándor keczkerpekléni kör-jegyző gyűjtése: Kohut György adománya lakodalma alkalmából (Ezzel gyűjtése 419 kor. 20 fillért tesz ki)	10.-

Ismeretlen szárazvölgyi lakos adom.	14.60
Roskoványi József töltzéki körjegyző gyűjtése (Ezzel gyűjtése 260 kor. 30 fillért tesz ki)	70.-
Lanner Jenő tapolyhanusfalvai kör-jegyző gyűjtése: Dankó András tapolymegyesi lakos adománya	50.-
Czirbusz Lajos bertóti körjegyző, szap-paneladás feleslege címén	20.-
Koscs Antal kismedvesi g. kath. lelkész gyűjtése: Tiskó József kismedvesi lakos adománya házassága alkal-mából	6.-
Verdon Elek kapisói körjegyző gyűj-tése körében	31.-
Téglási József alsósebesi róm. kath. lelkész „a sebesi búcsú oferája“ ifj. Körtvélyessy Ádám gyűjtése Kavoc-sán községben	35.-
(Ezzel gyűjtése 171 kor. 10 fillért tesz ki)	3.-
Gojdics János kötelepi g. kath. c. ka-nonok gyűjtése: Milly György gerlai tanító adománya	10.-
(Ezzel gyűjtése 127 kor. 74 fillért tesz ki)	

Összesen: K. 44,005.31

A fentebb felsorolt adományokat ezennel nyugtázom. Együttal a mélyen tisztelt *adako-zóknak és gyűjtőknek áldozatkészségükért és sikeres fáradozásukért* — a hadiárva névében — hálás köszönetet mondok.

Eperjes, 1917. július 10. DR. MÁRIÁSSY BÉLA s. k.,
Sárosvárm. árvaszékeknek elnöke.

Az eperjesi hadiárva alapjára az elmúlt héten a következő adományok érkeztek:

a) a városi pénztár útján:

Rusznák Adrás	50	Gazdag Mihály	60
Nagy András	20	Hoffmann József	
Ferencz András	70	kertjében rende-	
Lengyel György	10	zett gyermek-	
Orosz János	40	előadásból.	73.80
Nagy Plahéta János	60	Összesen	433.80
Göndör János	50		

A gyűjtés eredménye 1917. évi július 14-ikén 25,267.14

Midőn ez adományokért az árvák nevében a leghálásabb köszönetnek adok kifejezést, arra kérem városunk nemesszívű, áldozatra kész kö-zönségét, méltóztassék újabb adományokkal le-hetővé tenni, hogy azoknak árváiról, akik éret-tünk is meghaltak, méltóan gondoskodhassunk.

TÁRCA.

Radványné Ruttkay Emma verseiből.

Nem érdemes.

Nézem a teli holdat ...
Mért kergetem a multat?
Nem érdemes.

Az életem talány még?
Mult, jövő csupa árnyék.
Nem érdemes.

Elmentek már a táncok,
Minek csörgessek láncot?
Nem érdemes.

Lábam sötétbe gázol,
Lámpásom nem világol,
Nem érdemes.

Sötét árokba estem,
Kapaszkodik a testem.
Nem érdemes.

Felborzoló a csendet:
Segítség! erre gyertek!
Nem érdemes.

Én most már nem beszélek,
Én most már nem is élek.
Nem érdemes.

Bús éjszakán.

Bús éjszakán, halotti csöndbe'
Álmatlan álmat alszom,
Sikoltásom rázza az éjet
S nem hallja senki hangom.

Csend, hallga! mit mesél az éjjel?
Valaki volt és elment,
Keresett csillogó talárt
S talált egy ócska ködment.

Valaki elment. Csodaszép
Meséket szőtt a lelke ...
Sok fényestollú vágymadár,
Hát merre szállott szerte?

Álom, homokvár, gördülő kavics,
Parázna lepke száz is,
Elérhetetlen délibábcso,da,
Tengerbe hulló kláris.

De szomorú így égni, élni,
Soh'sem lobogni lánggal,
Még el sem jönni s menni már
Egy halott vágymadárral.

Micike.

Ráborult Czernoviczra a sötét este. A ho-mály belopódzott Micike parfümös szobájába. A leány a díványon hevert; öntelten simogatta hófehér karjait, majd hosszan szippantott karcsú cigarettjéből, szeméit lehúnyta s lassan eregette ki a füstöt apró gyöngyfogai között, amely egy ideig még ott kacérokodik a leány selymes haja körül, majd a nehéz függönyök között el-tűnt. Micike finom, vékony leányka. Abból a fajtából való, amelynél minden mozgás egy

S. J. Modiano

A „MODIANO-CLUBSPECIALITÉ”
SODORNI VALÓ SZIVARKAPAPIRNAK ÁRA

1 KÖNYVECSKÉBEN 60 LAP VAN.

20 fillér.

Minden könyvecskén rajta van e védjegy és a gyáros aláírása.

Adományok az EPPERJESI LAPOK elfogad és e h Eperjes, 1917.

Az eperjes elmúlt héten a A gyűjtés ered Eperjes, 1917.

Az eperje héten a követk A gyűjtés er 1917. július Eperjes, 1917.

SZÉCH

Új alapító

200 koronával a sorába lépett. a Széchenyi-kö szönetét.

Heraklesz választónál álló pihent egy árny puha, hűsítő fű azon törte, ho ágazó út festő vadregényes vé alpesi fotográfia országot teljes jól gondozott vezetett. Herak sokat gondolk de elhatározás Zavara azo az út két elág és sebes galop néhány perc a és az, ki a heg hamarabb érke — Kedves elernyedten; e

érzéki tánc és — egy férfial Micike szer eddig még so sokan. Egy na a Károly tiszt inkább a front taliánt veri. E «Istenem, I sóhajt fel Mic denütt mond holnap Czerno lani az ágyú d az ablak, hogy Ah, mit! maj csak nem is j De mi volt Az oroszok képzelődés. S Hol lehet drága fiú, me győztesen ha megsimogatja fogja csokoln hosszan, per örökké... S sötétjébe. Künn az Vezényszó. I

Adományokat úgy a városi pénztár, mint az EPERJESI LAPOK szerkesztősége készséggel elfogad és e helyen nyugtáz.

Eperjes, 1917. július 14.

FARAGÓ JÓZSEF,
kir. tan., polgárm.

Az eperjesi rokkant katonák alapjára az elmúlt héten a következő adományok érkeztek:

A gyűjtés eredménye július 14-ikén 2981,74

Eperjes, 1917. július 14.

FARAGÓ JÓZSEF,
kir. tan., polgárm.

Az eperjesi hősök emlékére az elmúlt héten a következő adományok érkeztek:

A gyűjtés eredménye

1917. július 14-ikén .. 51,474 kor. 14 fill.

Eperjes, 1917. július 14.

FARAGÓ JÓZSEF,
kir. tan., polgárm.

SZÉCHENYI-KÖR.

Új alapító-tag. Horváth Elemér (Budapest) 200 koronával a Széchenyi-kör alapító tagjainak a sorába lépett. Nagylelkű alapítványáért fogadja a Széchenyi-kör elnökségének leghálásabb köszönetét.

HIREK.

A válaszúton.

Heraklesz második és javított kiadásban a válaszútnál állott és fáradságtól agyongyötörten pihent egy árnyékos fa alatt. Végignyújtózott a puha, hűsítő fűben, fejét kezére támasztotta és azon törte, hogy merre menjen? A jobb felé ágazó út festői tájak mellett vitt, hegyekkel, vadregényes völgyekkel szegélyezve, milyeneket alpesi fotografiákon látunk; bal felé azonban az országút teljesen egyhangú volt és termékeny, jól gondozott földek mentén egy gyárvárosba vezetett. Heraklesz, a második és javított kiadású sokat gondolkodott, hogy merre vegye az útját, de elhatározásra nem tudott jutni.

Zavara azonban csak rövid ideig tartott, mert az út két elágazásán hirtelen két lovas tűnt fel és sebes galoppban törtetett feléje. Rövid egy-néhány perc alatt elérték, megállottak mellette és az, ki a hegyek felől jött, ki néhány lépéssel hamarabb érkezett, így szólott hozzá:

— Kedves ifjú, látjuk, itten ülsz tespedten, elernyedten; eljöttünk azért hozzád, hogy el-

hozzuk számodra tudásunkat, tapasztalatunkat és jó tanácsainkkal elhatározásra serkentsük szívedet. Kedves ifjú, ketten igyekszünk magunkhoz láncolni; ketten leszünk azon, hogy meggyőzzünk téged és egyedül csak terajtd fog múlni, hogy kit fogsz követni. Én, mint sejtetheted, a «szép életnek» vagyok a nemtője. Enyém a napfény pompája; a virág színe és illata; enyém a művészet és az eszmény — jer és kövess engemet. Minthogy azonban tied lesz az élet felszíne és mélysége; formája és lényege, részed lesz a szegénységben éppúgy, mint a gazdagságban; a bűnben éppúgy, mint az erényben. Tudni fogod, mi az öröm és a bánat; a fájdalom és a boldogság... És amikor szeretni fogsz, akkor a szerelem rózsájából szíven szűr a tövis; mikor fel akarsz emelkedni, torkon ragad a sátán, de a te életed lesz a legigazibb élet, mert te a napoknak súlyát és mélységét, hevét és melegét fogod hordozni... te leszel az eszményi ember... Ne habozz; úgy velem jössz?

— Igen, mondta az ifjú, (mi már tudjuk, hogy ő a javított és második kiadású Heraklesz), én veled megyek; milyen szép is lesz együtt így az élet! És megfogta a szép élet nemtőjének a kezét... De ebben a pillanatban a másik géniusz is szólásra nyitotta ajkát és pergetni kezdte beszéde fonálát:

— Kedves ifjú, még ne menj, hiszen még nem tudod, hogy mit ígérek én neked. Én a «nyugodt élet» géniusza vagyok. Az én fő ismertetőjelem a vagyon és a pénz. Nálam nincs kielégíthetetlen vágy, és így nem lehet nálam szó szenvedélyről, fájdalomról, gyűlöletről; de örömről, erényről és szeretetről sem, mert a pénz és vagyon: ez a szent mammon, mindent megvesz. Itt nincsen szenvedés és szegénység; itt nincs törekvés, haladás, versengés, tülekedés; egyszóval itten nincsen hiányérzet, vagyis bennem stagnál, holt pontra jutott az élet. Itt minden csendes, nyugodt és megelégedett, mint az óriás-kígyó, mikor egy borjút megevett... Gyere velem; mondom, az élet számodra itten gond nélkül és fájdalommentes lesz; nyugodt, mint a tónak a hullámoktól fel nem vert vize, ami pedig igen fontos, mert az izgalmak az életet nagyon megrövidítik... Pénzed, vagyonod annyi lesz, mennyit csak akarsz és azon mindent megvehetsz: dicsőséget éppúgy, mint fűszeres hallevest... Ne habozz, gyere velem!

És Heraklesz ezeknél a szavaknál eleresztette

a «szép élet» nemtőjének a kezét és most már tényleg nem tudta, hogy mit tegyen. Majd hirtelen egy mentő gondolat ötlött az eszébe és így szólott a két géniuszhoz:

— A ti ajánlatotok olyan kedves és megfontolható, hogy hamarjában választani sem tudok. Azonban már mostan úgy hiszem, hogy mind a hármunkra a legelőnyösebb lesz, ha nem ragadtatjuk el magunkat a szélsőségektől és meg-egyezzünk felebaráti szívről és üzleti elmével ötven percentre. Mielőtt azonban a részletekbe bocátkoznánk, engedjék, hogy bemutassam magam: Heraklesz Mór vagyok; ügynök. Talán méltóztatnak tudni: annak a túlságosan parlagias, erőszakos Heraklesznek az unokája, kivel annakidején nem lehetett birni. *Marecsin Zoltán.*

Bornemisza Lajos kitüntetése. A király Bornemisza Lajost, a bártfai választókerület képviselőjét a közélet terén szerzett kiváló érdemei elismerésül a III. oszt. vaskoronarenddel tüntette ki. A kitüntetés, mely közéletünk egy rendkívül érdemes tagját érte, kellemes visszhangra talált egész társadalmunkban.

Hősök jutalma. *Röhm* Emilt, a cs. és kir. 15 ik tábori tarack ezred főhadnagyát, a bronz és az ezüst signum laudis tulajdonosát a király az ellenséggel szemben tanúsított hősiességéért a III. oszt. katonai érdemkeresztrel, a német császár pedig II. oszt. vaskeresztrel tüntette ki.

Új műszaki tanácsos. *Frank* Ármin m. kir. főmérnök, az eperjesi államépítészeti hivatal főnöke műszaki tanácsos lett. Kinevezése osztatlan szimpátiát keltett társadalmunkban.

Új plébános. Dr. Fischer-Colbrie Ágost kassai megyéspüspök *Paskovits* Ferenc, kassai káplánt, aki hasonló minőségben Eperjesen éveken át működött s ezen idő alatt társadalmunk szeretetét érdemelte ki, Mogyorósfalura plébánossá nevezte ki.

Eljegyzés. *Selmeczi* Félix hazslini tanító *Hovanyecz* Józsaival az elmúlt napokban jegyet váltott.

Adományok. A Vöröskereszt-egylet eperjesi fiókja javára a következő nemesszívű adományok folytak be: 242 kor. Háziasszonyok koronás adománya június hóra; 10 kor.: Plaus Vazul Balázsvágás, amelyekért őszinte köszönetet mond az elnökség.

érzéki tánc és amelynél minden tetszenivágyás — egy férifihalál.

Micike szerelmes és ez sokat mond, mert eddig még sohasem szeretett; csak őt szerették sokan. Egy nagy baja van e szerelemnek, mert a Károly tiszt és a tiszték bizony mostan leginkább a fronton vannak; ki az orosz, ki a taliánt veri. És szegény Micike egyedül van.

«Istenem, Istenem, mikor lesz már béke?» — sóhajt fel Micike. Majd eszébe jut, hiszen mindenütt mondják, hogy közeleg az orosz; ma-holnap Czernoviczban van. Már oly erősen hallani az ágyúdörgést. Ni-ni, most is hogy remeg az ablak, hogy csörömpöl az üveg. Meneküljön? Ah, mit! majd csak visszaverik valahol. Majd csak nem is jönnek.

De mi volt ez? Erős robaj; nagyon közel... Az oroszok már itt vannak? Ah, nem; csak képzelődés. Semmi, semmi.

Hol lehet most a Károly? Éi még? Szegény drága fiú, mennyit szenvedhet. Na de majd ha győztesen hazajön, jaj de fogja szeretni, de megsimogatja szép barna, hullámos haját, hogy fogja csókolni, csókolni és megint csókolni; hosszan, percekig, órákig; mindig, mindig; örökké... S melán tekint be Micike a szoba sötétjébe.

Künn az utcán hirtelen lárma, lódobogás. Vezényszó. Isten segíts! — idegen vezényszó.

Micike felugrik, az ablakhoz szalad. Nagy ég! Kozákok, élő kozákok. És épp az ő lakása alatt állanak meg. Micike az ajtóhoz ugrik; átfordítja a kulcsot, majd az ablak függönyei mögül szepege nézi a kozákokat. Egy tiszt ugrat közéjük, parancsokat oszt, öröket küld szertesztét. Majd az utcai lámpás alá lovagol s leugrik lováról. Magas fekete cserkesz fiú. Szemei a bozontos, sötét szemöldökök alatt vézesen fénylenek.

«Mily borzasztóan szép», suttojja Micike.

A kozáktiszt egy kapu felé megy s meg-rázza a kilincset. Zárva. Megfordul s Micike kapuja felé tart.

A leány szíve öseszeszorul. Még egyszer látja, mint villog a közelgő tiszt szeme, még futólag látja délceg, egyenes, büszke alakját; kissé mintha elkábulna, de csak egy pillanatra, aztán mintha egy mosoly húzódná el finommetésű ajkán. Hirtelen elugrik az ablaktól, a villanyt felcsavarja, a kulcsot visszafordítja, a tükörhöz szalad, haját lesimítja, tekintete végigsiklik karsú alakján, majd megfordul, egy könyvet vesz kezébe, a díványra ül és vár, vár. Kezét vadul dobogó szívére szorítja; mily nehéz, fülledt a levegő és mily hangosan ketyeg az óra! — ezt eddig észre sem vette.

Künn a folyosón nehéz, de ruganyos léptek zaja, melybe beleszól a sarkantyú éles szava.

Kisvártatva nyekken a kilincs és a szobába lép a kozáktiszt.

A leányt észrevéve, galánsan összeüti sarkantyúit, köszön, majd lengyelül megszólítja Micike nem tud lengyelül, csak németül, és kacéran rázza a fejét.

A kozáktiszt csak szörnyen mosolyog «Ezek a szemek», gondolja Micike. Néhány pillanattig csend van, majd odalép a tiszt a díványhoz, szépen, lassan lehajol s Micike kezét gyengéd-n szájához emeli. Micike először vissza akarja rántani, hiszen ellenség, de aztán ismét szemébe néz; ezek a borzasztó éfeketek szemek hogy villognak, tüzelnek; és Micike keze erőteljesen simul be a cserkeszfiú izmos tenyerébe. Künn szép holdtelt az éj, valahol, nem is oly messze dörög az ágyú.

Másnap reggel Micike lengyelemben a kozáktiszt ölében szürcsöli boldogan teáját s kacéran tátogolja kismadár módjára cseresznye-piros szájacskáját, amelybe öntetlen dörmögve dugdossa be a kozáktiszt a kis csokoládé-kekszeket.

És ott messze messze, valahol az orosz mocsárban, egy fáradt, barnahajú tiszt epedve gondol az ő egyetlen Micikéjére.

Hauptmann Ervin.

□□□

A M. Kárpátgyűlés eperjesi osztálya több egyesületi tag óhajára július 8-án társas kirándulást rendezett a Liza hegycsúcsra. A 19 (16 eperjesi és 3 kisszebeni) tagból álló társaság, melynek többsége a női nemből került ki, igen jó időben és kitűnő hangulatban tette meg az utat. A kirándulást dr. *Parabellus J.*, a kisszebeni osztályképviselőség részéről pedig *Szepessy Árpád* rendezték, mindketten mindent elkövettek a kirándulás érdekében, még pedig teljes sikerrel. Ugyanaznap a közeli kirándulóhelyek közül Savanyúvíz volt soron, amely szép hely sok kirándulót vonzott.

A dr. Hollán Miklós Vasutas-otthon megnyitása Bártfafürdőn. Özömmel értesültünk, hogy vármegyénk területén ismét egy emberbaráti intézmény létesült. Ezúttal a kassa-oderbergi vasúti alkalmazottak léptek sorompóba, hogy a kitarító munkában kifáradt kartsaikaiknak egy üdülőtelepet létesítsenek Bártfafürdőn. A vasúti alkalmazottak szeretve tisztelt vezértitkáruk, dr. Hollán Miklós nevét írták zászlajukra, mikor gyűjtésüket megindították; ezen akció eredménye a legrövidebb idő alatt az lett, hogy felépítettek Zborón egy az oroszok által elpusztított házat, mely szintén dr. Hollán Miklós nevét viseli s f. hó 7-ikén megnyitott a bártfafürdői Vasutas-otthon is. Pulszky Garibaldi vezérigazgató nemes áldozatkészséggel engedélyezte a megvásárolt villa helyreállítását, mely mai alakjában, gyönyörű erdejével, parkjával, kényelmes, egészséges helyiségeivel a legkellemesebb üdülést nyújtja. A megnyitás ünnepsége nagyszámú előkelő közönség jelenlétében folyt le e hó 7-ikén. A Ks.-Od. budapesti vezérigazgatójától, a kassai üzletvezetőségétől és az egész vonalról érkező vasutasokon kívül megjelentek a vármegyéből Tahy József udv. tan., aispán, Janik Ferenc pénzügyigazgató, Bártfa város tisztikara Fekete Elemér polgármesterrel, a helybeli szolgabírói hivatal Szakmáry Géza főszolgabíróval élén, Bártfa város összes lelkészei, Weisz kir. közjegyző, Telléry iglói lapszerkesztő és még igen sokan. A fürdő kápolnájában d. e. 1/2 11 órakor szentmisét mondott az Otthonért Benyács István csaczi plébános, majd az ünnepelő közönség az Otthonba vonult, ahol a Ks.-Od. harminc tagú dalárdája a Himnusszal nyitotta meg az ünnepséget, majd Zsebráczky esperes szentelte fel az épületet s utána Szlabey ág. ev. lelkész mondott meghatóan szép fohászt az Otthon lakóiért. Ezután az előkészítő-bizottság agilis elnöke, dr. Senn Ottó felügyelő mondotta el tömör ünnepi beszédét, meleg szavakkal éltetvén az ünnepeltet. Dr. Hollán Miklós mondott meghatóan köszönetet ezután az öt elhalmozó szeretetért, majd a Ks.-Od. dalárda Szózata hangzott fel az erdő fái között. Az ünnepély után a parkban csapra vert sörrrel s frugális reggelivel kínálták meg a egybegyűlt vendégeket, akik a legjobb kedélyhangulatban leheveredvén a pázsitra, jóízűen falatoztak. Délután 5 órakor a fürdő-kaszinó terraszán lakoma volt. Az est folyamán számos felköszöntő hangzott el, természetesen többnyire az ünnepeltre ürtvén a poharakat. Felszólaltak dr. Senn Ottó, Weisz kir. közjegyző, Fekete polgármester, Dobránszky felügyelő, Benyács plébános, Szlabey ág. ev. lelkész stb. Dr. Hollán Miklós a megjelent hölgyeket éltette. Derűs perceket szereztek a társaságnak Neubauer és Szigeti felügyelők szellemes pohárköszöntőikkel s Kákossy Ákos rögtönzött versével. Vacsora alatt a Damján József főfelügyelő elnöklete alatt álló népszerű dalárda tagjai szebbnél szebb dalokat adtak elő. A kedélyes társaság éjjel után egy szép ünnepély emlékével szétoszlott.

Engedélyezés. Vármegyénk kir. tanfelügyelője a szedliczei áll. el. iskolaépület megromgált ablakainak javítására az iskola 1916/17. tanévi pénzfőlölsége terhére 84 kor.-t engedélyezett.

Révész Imre kassai táncanár városunkba megérkezett A táncanítást vasárnap, *júl. 15-ikén*, a Kósch cégnél már előjegyzett szépszámu nővendékekkel megkezdte. Minthogy az idő rövidsége folytán *személyes felkereséseket nem eszközölhet*, a nagyérdemű közönséget ezúton kéri fel, hogy a csoportok mielőbbi teljes elrendezése végett sziveskedjenek minél előbb jelentkezni, nehogy a tanítás megkezdésétől elmaradjanak. További beiratkozások d. u. 4 órától a *Rakóczi Kath. Kőr* nagytermében a táncórák megkezdése előtt eszközölhetők.

Halászlátó tilalom. Az eperjesi halászlátó társaság legutóbbi választmányi ülésén elhatározta, hogy a sebesváraljai és a Delna patakokban ezidén több pisztránghalászatát már nem enged meg.

A Vöröskereszt-egylet kisszebeni fiókjá júl. 1-jén jól sikerült gyermekelőadást rendezett, mely alkalomból felülfizettek: 20 kor.-val: özv. Groszwirth Fülöpné Héthárs, Szofkó alezredes, Groszmann Samuné és Havas Gyuláné; 10 kor.-val: Dobránszky József, Burger Béla; 8 kor.-val: dr. Schütze József; 5 kor.-val: Zipser Samu, Horovitz M.; 4 kor.-val: Tomek György, Dankó N.; 3 kor. 40 fillérrel: Jankovics N. Lubotény; 3 kor.-val: Kolozsváry Lajos, Friedmann Jenőné; 2 kor.-val: Scholtz Jenő, Sommer József, Kósts Ferenc; 1 kor.-val: Tomek József hadnagy, Martincsek Márton, Zipser Ármán, Riemer Mór, Egyedi Mátyás, Erdei N., Izlai N., Péchy Oszkár; 80 fill.-rel: Pajtás N. és N. N. E kegyes adományokért a jótékony intézmény nevében hálás köszönetét nyilváníja *Altmann Gusztáv* pénztáros.

Törülközők és asztalkendők felajánlása. A keresk. miniszter közli, hogy a 2489—1916. M. E. számú rendelet határozmányainak figyelembevételével a Pamutközpont r.-t. cégnek (Budapest, V., Arany János-u. 27.) megvételre fel kell ajánlani a tisztán pamutból készült nyers, fehérített, festett, nyomtatott vagy tarkánszított, bármilyen nagyságú és méretű használatlan törülközőket és asztalkendőket, ha a tulajdonos készlete ez említett árú valamelyikéből legalább 500 méter, vagy ha ennél kevesebb is, de a felajánlás alá eső összes áruból együttvéve legalább 1000 métert tesz ki. Ennélfogva az érdekeltek figyelmét felhívjuk arra, hogy a folyó hó 7. napján birtokukban levő ilyenmű készletüket legkésőbb folyó hó 17. napjáig a Pamutközpont r.-t.-nak megvételre ajánlják fel.

Pályázat A hadügyminisztérium nagyobb mennyiségű alsókabátokat, a meglévő anyagból készült ujas mellényeket, téli fehéreműveket, sweateereket és hó-apkákat kíván beszerezni. Ennélfogva a kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy ezen cikkekre mintával ellátott ajánlatokat a hadügyminisztérium 13. oszt. megrendelési csoportjához (Wien, Kaiser Josef-Str. 15.) mielőbb nyújtsák be.

Hindenburg azzal nyerte meg az egyik mazuri csatát, hogy egy bajor hadosztály valószínű rekord menetelést csinált. Ebből látszik, mily fontos az egészséges láb, mert menetelni természetesen csak egészséges lábbal lehet. Ha kedveseinknek tábori csomagot küldünk, ne feledkezzünk meg tehát a közismert és kitűnő *«Ria balsam»* ról, mely gyökerestől és fájdalom nélkül írta ki a tyúkszemet, szüntét meg mindenféle bőrkeményedést és szemölcsöt, miáltal nagyban elősegíti, hogy hős katonáink a harc-téri fáradalmakat kibírják. Láb-, kéz- és hónalj-izadás ellen a legjobban bevált szer az *«Ita»* hintőpor. Mindkét szer kapható az egyedüli készítőnél, dr. *Kemény Miklós*, Kassa, postafiók 12/v.

Iskolai túlkiadások engedélyezése. A vall.- és közokt. miniszter a radácsi áll. el. isk. 1916/17. tanévi indokolt és kellően igazolt dologi túlkiadásainak fedezésére 159 kor.-t engedélyezett.

Eperjesi Tanítók Házába való felvételek. A Tanítók Háza internátus felügyelőbizottsága július 9-ikén tartott ülésében döntött az internátusba a jövő tanévre való felvétel iránti kérvények sorsa felől. Beérkezett összesen 47 kérvény, melyek közül 31 itteni megyebeli tanítók fiai kérelmét tartalmazza. A felügyelőbizottság a rendelkezésre álló helyhez képest összesen 40 tanulót vett fel internátusi teljes elátásra; a folyamodó megyebeli tanítók gyermekei kivétel nélkül valamennyien felvételtek. A tanulók által fizetendő havi díjak a megyebeli tanítók részéről havi 65 koronában, a más megyebeliak részéről pedig havi 85 koronában állapították meg, azzal, hogy a viszonyoknak netalán még kedvezőtlenebbé való fordultával ezen díjak a szükséghez képest felemelhetők, míg a helyzet javultával a díjak az élelmezés megjavítására fordítandók. Egyben elhatározta a felügyelőbizottság, hogy a megyebeli tanítók fiai után fizetendő havi díjak leszállítására a Hadsegélyző Hivatal által már két ízben nyújtott segélyt ezúttal is kérelmezi s remélhetőleg a súlyos állapotra való tekintettel az eddig nyújtott segély ezúttal sem fog megtagadtatni, ami a mostani nehéz helyzetben az illető tanító szülőkre nagy megkönnyítést jelentene. Majd az internátus költségvetését és számadását vette tárgyalás alá a felügyelőbizottság, melyeket elfogadhatóknak talált. Az internátusi segélyalap összesen 32 korona 60 fillér rendelkezésre álló kamatát, hozzávéve az ált. népnevelő-egyesületi napidíjak fedezésére rendelkezésre álló összeg pár korona kamatát, a felügyelőbizottság az összeget négy egyenlő részre osztva tanszerek beszerzésére Milly György, Oleár Gyula, Gmitró György és Horváth Károly tanítók fiainak ítélte oda. A gyűlésen Szabó Elemér, vármegyénk kir. tanfelügyelője, mint felügyelőbizottsági elnök elnökölt.

Elszámolás. A Vöröskereszt-egylet kisszebeni fiókjá Péter és Pál-napi gyűjtésének eredménye a következő: Perselyben befolyt 196 kor. 47 fill., gyűjtőívén 535 kor. 72 fill.; összesen 732 kor. 19 fillér, mely összeget beszolgáltattam a központba. A gyermekelőadás Péter és Pál napján is szép anyagi sikerrel járt, melynek eredményeképp a sárosmegyei tanítói hadiárva javára 186 kor. folyt be. A júl. 1-jén tartott előadás 817 koronát eredményezett. Kisszeben, 1917. július 12. *Altmann Gusztáv*, főkegyel. pénztáros.

SZINHÁZ.

A harmadik hét is telve melegséggel és sok sikerrel mult el.

A közönség érdeklődése egy percre sem lankadt, sőt a színház falai a harmadik héten is szűkeknek bizonyultak.

A hét premiérjei: *«Lavotta szerelme»*, *«A derék Fridolin»* s *«A szép asszony»* voltak. Reprizei: *«Mágnás Miska»*, *«Csárdáskirálynő»*, *«A névtelen asszony»* s *«A faun»*.

Szombaton s vasárnap *«Lavotta szerelme»* című énekes játék került színre, Vida Ilus, Koronkay Rózsi, Falussy István, Várady Izsó, Deák Lőrinc. Gulyás Menyhérttel a főszerepekben. E körülmény már maga is biztosította a két est sikerét. Különösen Koronkaynak s Falussynek és Váradynek tapsolt sokat a közönség. Várady, mint egy vándorszintársulat sűgője, kitűnő alakítást nyújtott.

Vasárnap délután a *«Mágnás Miska»*-t adták ismert, pompás előadásban.

Hétfőn *«A derék Fridolin»* bohózatot operettet adták. Látogatottság szempontjából a leggyengébb ház, nem volt zsúfolt, de annál melegebb est. A szépszámu közönség kitűnően mulatott. Gulyás Menyhért elemében volt. Koronkay,

MA

SZERKESZTI
REMENYIK LAJOS
WICK GYULI

A lap szellemi
vonatkozó közlemény
Flórián-utca 4. sz.
küldendőké

Nevel

Az erkölcsiség
vállja, hanem is
művészet, vallás
máltassanak az e
vallás, mint a m
Istenhez való vis
társainkéhez is sz
lehetővé a földi e
erkölcsiségnek.

«kultúra» jobba
cél az elérendő
Sinor und Wert
találtam ezt, de l
s művészet nem e
a vallásos erköl
akármekkora tud
újtestamentumi m
A szép, jó s igaz
sensus amsimno

szép, a jó: He
aesthetice, e sa
igaz is általános
egy principium sz
a «szent»-et is i
említett idea me
etikai kategória
méltányosság, er
badság, alkalmaz
szolgáltatás, bér-
lelkes társaság cs
len kapcsolatban

emberségünknel
a ragadozó állat
akarunk fejlődni
beleszól s jogga
tettet a «csunya
melyet már az Or
kell, hogy az em
az iskolai s mi
erkölcsiség ered

érték, hanem
emberlét involva
bankóban meg
csak ezeknek ki
árdrágító stb, k
hivatal főnöke
tőlük, míg e gy
néhányát a Pot
ceterum censeoja
önzésről szó se le
s életcélja: a bo
megrontója.

Álomország.
4 képben, dalok
Stark Ella. Ifjú
fel nagyobb ese
fedkezett volna
vágyuk talán so
s érdeklődésük
mint a jelenben.

MAGYAR KISDEDEDNEVELÉS ÉS NÉPOKTATÁS

SZERKESZTIK:
REMENYIK LAJOS ÉS
WICK GYULA.

A lap szellemi részére
vonatkozó közlemények
Flórián-utca 4. szám alá
küldendők.

KIADÓHIVATAL:

KÓSCH ÁRPÁD könyv-
nyomtató-intézete.

Előfizetési pénzek — isko-
lák és tanítók részére az
Eperjesi Lapokkal együtt
egész évre 7 korona — ide
küldendők.

A SÁROSVÁRMEGYEI NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK HIVATALOS KÖZLÖNYE.

.... Az Eperjesi Lapok kéthetenként megjelenő melléklete.

Nevelés nagyjából. (Vége.)

Az erkölcsiség ez előkelő helyét mindenki vallja, ha nem is Herbartista. Igaz, tudomány, művészet, vallás megérdemlik, hogy ne zabzumáltassanak az erkölcsiség fogalmában, pláne a vallás, mint a moralitás gerince, mely nemcsak Istenhez való viszonyunkat, hanem az embertársainkéhoz is szabályozza, erkölcsiségével teszi lehetővé a földi életet, hatalmas megsegítője az erkölcsiségnek. Magamtól is gondoltam, e szó «kultura» jobban összefoglalja, mint nevelési cél az elérendőket, később Euckennél: «Der Sinor und Wert les Lebens» című könyvében találtam ezt, de helyeslem Herbartot, tudomány s művészet nem egyenrangú a másik két céllal: a vallásos erkölcsiséggel. Akiben nincs morál, akármekkora tudós s művész, megérdemli az újtestamentumi malomkereket s vízbefulladásztást. A szép, jó s igaz eszméi alapigazságok «a consensus amsimno», minden embernek tetszik a szép, a jó: Herbart ezért az erkölcsiséget is aesthetice, e sarkigazságból tárgyalja, de az igaz is általánosan tetszik szemben a hazuggal, egy principium szüli mind a hármat. Ha Eucken a «szent»-et is idesorolja, ez se más, mint az említett idea még nagyobb tökéletessége. Az ethikai kategóriák Herbart szerint: igazság, méltányosság, erély, önuralom vagy belső szabadság, alkalmazva a szociális életre: igazságszolgáltatás, bér-, közigazgatás-, kultúrrendszer, lelkes társaság csak a széppel nincsenek közvetlen kapcsolatban, de miután mind tetszenek emberségünknek fogva, mert a természetiségből, a ragadozó állat mivoltából erkölcsi egyénekké akarunk fejlődni, a «szép» ideája hangosan beleszól s joggal bélyegezzük az erkölcstelen tettet a «csunya» jelzővel. A kétlakiségből, melyet már az Ormuzd s Áhrimán hite felismert, kell, hogy az emberséges emberiség s erre kell az iskolai s minden nevelés, az átszellemült erkölcsiség eredményeződjék: nemcsak kétféle érték, hanem Euckennel szólva, különböző emberlét involválódik benne. Aki csak öregbankóban meg a fiabankóban akar turkálni, csak ezeknek kiált «adjon Isten-t», nem ember, árdrágító stb, kikről Gänthner, a német hadihivatal főnöke mondta: Előbb nem lesz béke tőlük, míg e gyalázatosak (Schondbuten) «egynéhányát a Potsdami-téren felakasztják, ez a ceterum censeoja». Más embertársának rovására önzésről szó se legyen! A filantropisták nevelési s életcélja: a boldogság üres fantom, a világ megrontója.

Freund Bernát.

Irodalom.

Álomország. Háborús ifjúsági színjáték 4 képből, dalokkal és tánccal. Írta Zemplényiné Starké Ella. Ifjúsági irodalmunk ritkán mutat fel nagyobb eseményt. Mintha mindenki megfedkezett volna az ifjúságról. Pedig olvasási vágyuk talán sohasem volt erősebb, mint most, s érdeklődésük kielégítése sohasem nehezebb, mint a jelenben. Éppen ezért esemény, ha nekik

való könyv jelenik meg. Igaz, hogy szerzőnek jelen munkája is a háború hatása alatt készült, de mint mindenben, úgy ezen a téren is meg kell érezni a háború hatásait. Csakhogy a szerző úgy sorakoztatja a kis szindarab egyes jeleneteit, hogy azok egyenes szolgálatába állnak a háborúellenes törekvéseknek. És ez természetes is, jól is van így. Az ifjúságnak nem árt, ha a háború árnyoldalait is meglátja. Szerzőnek pedig — úgy látszik — ez volt a szándéka. Ezért vezet el bennünket Álomországba, ahol mindenki boldog, ahová azért mennek el a felnőttek, hogy elfelejtsék minden bajukat; a gyermekek pedig azért, mert ott van cipője minden kis gyermeknek, mindenki kap tejet és ennivalót, de még játékot is, s nem kell a mamának egész nap távol lennie hazulról. Ott találkozik az ember az édesapjával. Elmondja neki, mi minden történt otthon az ő távollétében, s az apa is megtudja, mi történt a hosszú idő alatt, amíg ő távol volt, gyermekeivel. Mi is szívesen elmennénk a gyermekekkel Álomországba, csak-hogy az a baj, hogy Álomországból a valóságba vezet az út. Újra itt vagyunk a földön, ahol háború van, ahol az édesmama megint távol van hazulról, ahol nem mehet el a gyermek másnap az iskolába, hiába van vers feladva, mert a cipője nem bírja ki a nagy utat. És ekkor megható képet tár elénk a szerző. A gyermekek imádkoznak. Elimádkozzák azt a kis imát, amit az iskolában tanultak, s utána megnyugosznak. Elhiszik, hogy édesapjuk nem sokára itthon lesz, s talán éppen ebben a pillanatban ő is rájuk gondol. Szerző meleg szívvel gondol a kis hadiárványokra, hisz lépten-nyomon tapasztalhatja, milyen szomorú sors vár rájuk. Azután ismét, mintegy befejezésül, szintén Álomországban játszik az utolsó kép. Ez a kis esemény csengő versekben, szívhez szóló hangon van megírva, s bizonyára kedves emléke lesz minden kis gyermeknek a háborús szomorú napokból. Addig pedig csak hadd álmodjanak arról az időről, mikor majd itt a földön is megvalósul az Álomország. A kedves kis könyv iskoláknak, könyvtáraknak vagy egyeseknek, de esetleg vizsgai jutalomkönyvnek is nagyon melegen ajánlható. Ára sem nagy, könnyen megszerezhető mindenki. Az előadás jogát a szerző magának tartja fenn, de az ebből eredő jövedelem egy részét a Tanítók hadiárva-alapjának szánja.

Körlevél.

1416—1917. sz. Sárosvármegye kir. tanfelügyelőjétől.

Sárosvármegye területén levő összes népoktatási intézetek hatóságaihoz, igazgatóihoz és tanteroihez.

A m. kir. vall.- és közokt.-ü. miniszter úr f. evi április hó 7-ikén 3261. eln. szám alatt hozzászóló következő rendeletet intézte:

„A kincstári bélyegjegyek hivatalos felülbélyegzésére használandó ezidőszert legalkalmasabb zsírfesték szállítása iránt az akkori pénzügyminiszter úr 1883. évben szerződést kötött Dötsch Károly budapesti festékgyárossal. Hivatali elődöm 1885. évi március hó 26-ikán 645. eln. szám alatt kelt rendeletével, illetőleg 1897. évi november hó 12-ikén 4676. eln. szám alatt megismételt rendeletével felhívta tanfelügyelő urat, hogy a Dötsch-féle fekete zsírfesték használati vétele iránt alantas közegeinél a szükséges intézkedéseket tegye meg.

A fentemlített szerződés időközben 1895. évi december hó 21-ikén, Willers György budapesti vésnök és festékgyárossal, majd ennek

elhalálása következtében az 1908. évi február hó 11-ikén kötött szerződéssel — hasonló feltételek mellett, özv. Willers Györgyné született Dötsch Zsófia budapesti festékgyárossal (VIII. Múzeum-utca 19. sz.) ruháztatott át.

Minthogy a most jelzett szerződés hatálya alatt vállalkozó özv. Willers Györgyné született Dötsch Zsófia a jelenlegi háborúra, illetve az ennek folytán beállott áremelkedésre hivatkozva felérengedélyezést kért, a pénzügyminiszter úr a miniszter tanácstól nyert felhatalmazása alapján a kereskedelemügyi miniszter úrral egyetértőleg a Dötsch-féle fekete zsírfesték kilogrammját 3 kor. 20 fill.-ről 8 koronára emelte fel s nevezett vállalkozóval ezen egységár mellett, 1916. évi november hó 30-ikán újabb szerződést kötött.

E szerződés értelmében nevezett vállalkozó kötelezi magát arra, hogy az 1916. évi október hó 15-től kezdve bezárólag 1918. évi december hó 31-ig terjedő időtartam alatt a bélyegjegyek hivatalos felülbélyegzésére használandó fekete zsírfestéket hazai terményből gondosan feldolgozva vagyis azonnali használatra teljesen alkalmas állapotban és a célnak teljesen megfelelő, a m. kir. pénzügyminisztérium gazdasági hivatalánál őrizetben levő minta szerint állítja elő és a megrendeléshez képest egy-egy $\frac{1}{2}$, és egy $\frac{1}{4}$ kilogrammot tartalmazó bádogszelencében a következő áron szállítja:

Egy kilogramm fekete zsírfestéket tartalmazó bádogszelencét 8 kor., azaz nyolc koronáért;
egy $\frac{1}{2}$ kilogramm fekete zsírfestéket tartalmazó bádogszelencét 4 kor., azaz négy kor.-ért;
egy $\frac{1}{4}$ kilogramm fekete zsírfestéket tartalmazó bádogszelencét 2 kor., azaz kettő koronáért.

Amennyiben e szerződés időtartamán belül a festék előállítási ára olcsóbb lesz, vállalkozó tartozik a fenti árakat kellő mértékben leszállítani, illetve az előállítási költségekre vonatkozó adatokat ellenőrzés céljából a pénzügyminisztérium gazdasági hivatalának bármikor rendelkezésére bocsátani.

A vállalkozó kötelezi magát, hogy ezt a festéket a megrendelés átvételének napjától számítandó 8 nap alatt, a megrendelő székesfőváros hivatal stb helyiségébe saját költségén szállítja. A vidéki hatóságok, hivatalok stb részére közvetlenül a vállalkozónál tett megrendeléseire 9 nap alatt, a csomagolási és szállítási költségek külön megértése mellett közvetlenül rendeltetési helyére szállítja, kivéve azon hivatalok és hatóságok első megrendeléseit, melyek annak megállapítása céljából, vajjon a szállított festék megfelel-e a fentjelzett mintának, a m. kir. pénzügyminisztérium gazdasági hivatalának közvetítése mellett foganatosíthatnak.

Ha a szállított festék akár előállítására nézve vagy bármilyen más tekintetben a minta szerinti minőségnek meg nem felelne, köteles vállalkozó minden kártérítés nélkül a szállított festéket bármily mennyiségben még azon esetben is kicserélni, ha ez a hiba az átvétel után és csak a használatbavételkor fedeztetné fel.

A kifogástalannak talált és elfogadott szállítás után vállalkozónak benyújtott számlája a megrendelő hatóság által a fennálló szabályokhoz képest érvényesítendő.

Per esetére felek alávetik magukat a pertárgy értékéhez képest a budapesti központi kir. járásbírósnak, illetve a budapesti kir. törvényszék kizárólagos illetékességének.

Megjegyezni kívánom, hogy az egyes hatóságoknál mindinkább ismétlődnek oly esetek, hogy a már felhasznált bélyegjegyek az értéktelenítési jegy eltávolítása után újból felhasználattak illeték lerovására. Kétségtelen, hogy az

ilyen visszaéléseket nagyon megkönnyíti a felülbélyegzésre használt silány festék meg nem felelő volta, minek következtében a kincstár tetemes kárt szenved. Nagy érdeke tehát a kincstárnak odatörekednie, hogy a visszaélések meggátlására igen alkalmas, most említett Dötsch-féle fekete zsírfesték kötelező használata az egész vonalon elrendeltesse.

Mindezeknél fogva utasítom Önöket, hogy hatóságánál és illetőleg az ennek alárendelt hatóságoknál, hivataloknál, intézeteknél stb a Dötsch-féle fekete zsírfesték kötelező, kizárólagos használatára vonatkozó rendelkezést ismétlje meg.

Miről Címet tudomás és megfelelő alkalmazkodás végett értesitem.

Eperjes, 1917. június 17.

Szabó Elemér s. k.,
kir. tanfelügyelő.

Hírek.

Főpásztori elismerés. A kassai egyházmegyei hatóság f. évi június hó 12-ikén kelt 2973. számú leiratával különös főpásztori elismerést fejezte ki Gábor József finta r. kath. kántortanítónak ügybuzgalmaért, mellyel, dacára annak, hogy dec. végével szabadult meg a katonaságtól, mégis szép eredményt mutatott fel és szabad idejét is a fiatalsággal való hasznos foglalkozásra fordítja.

Halottaink. Részvétellel jelentjük Beláfi Bertalan magyarkapronczai állami elemi iskolai igazgató-tanítónak folyó évi június hó 24-ikén történt elhúnytát. Megboldogult kartársunk az 1914-ik évben a nagy mozgósításkor vonult hadba, s azóta szakadatlanul fegyverrel szolgálta a hazát, mely szolgálatában hadapród őrmesteri rangra emelkedve, hosszabb idei betegeskedés után Kassán elhunyt. Mély gyász érte ezzel szeretett hitvesét, áll. elemi isk. tanítónőt, kivel együtt látta el Magyarkapronczán a népnevelést és oktatást. A gyászaborult özvegy mellett öt gyermeke is siratja a jóságos és gondos atyát. A vármegye tanítói őszinte sajnálattal veszik tudomásul nevezett kollégájuk elhalálását, aki körükben nemes baráti és rokonszenves modorú ért sok igaz jóbarátot szerzett magának. Megyei tanügyünk egy értékes munkást veszített el a megboldogultban. Áldott emléke sokáig élni fog a vármegye népnevelőinek lelkében. — Az utóbbi idők hallottjaként megemlékezünk még Krissz Agoston nyug. eperjesi róm. kath. elemi isk. tanítóról, aki negyven évet meghaladó buzgó és fáradhatlan tanítói munkássága után, jól megérdemelt nyugdíjaztatása 8-ik évében, f. évi június hó 12-ikén elhunyt. Krissz bácsi, mint őt ismerősei, barátai, kartársai és általában fiatalabbkorú tisztelői nevezték, nyugdíjas állapotában is rokonszenves tagja volt azon köröknek, melyeknek megfordult, aki tanügyi munkásságának befejeztével, puritán egyszerűségével és mély vallásosságával példaként szolgált az emelkedett életcél és feladat miként való befejezésére. Áldás kísérje emlékét!

Iskolai helyreállítási költség. A vall. és közokt.-ü. miniszter Bártfa város külterületén fekvő bártfamihályói áll. cl. iskola helyreállítására 4500 kor. államsegélyt engedélyezett. Minthogy azonban a bártfamihályói áll. el. iskolaépület a háború következtében annyira megrongálódott, hogy annak helyreállítása nem volna gazdaságos, ezért a város ott a háború befejezte után új iskolaépületet óhajtott építeni, mely körülménnyel fogva a vall. és közokt.-ü. miniszter hozzájárult ahhoz, hogy az említett összeget a város a kivételes állapotok megzúntáig gyümölcsözőleg kezeltesse és az annak idején foganatosítandó új építkezés költségeinek részben való fedezésére felhasználhassa.

Személyi pótlék. A vall. és közokt.-ügyi miniszter Mártoncsik Endre hernádszentiváni r. kath. el. isk. tanító részére az 1913: XVI t.-c. 28 §-a alapján a folyó évi márc. 1-jétől további intézkedésig évi 400 korona személyi pótlékot engedélyezett.

Tankönyvdrágítás ellen. Dr. Jankovich Béla vallás- és közokt.-ü. miniszter állásából való közvetlen távozása előtt rendeletet adott ki a tankönyvdrágítás ellen. A tankönyvkiadók együttesen kérték a minisztert, hogy az iskolai könyveket, melyeknek árát a háború folyamán már legnagyobb részben jelentékenyen felemelték, ismét megdrágítsák. A könyvkiadók ezen általános kérelmét a miniszter elutasította, megengedte azonban, hogy indokolt esetekben egyes könyvekre nézve esetről esetre külön kérhessék a tankönyv árának felemelését.

A családi pótlékról. A családi pótlékre igényjogosultak körének kiterjesztésére és a családi pótlék mérvének felemelésére nézve a képviselőház pénzügyi bizottságának az indennitásiról szóló jelentése a következő nagyjelentőségű intézkedéseket foglalja magában: Az 1917. évi július 1-jétől kezdődőleg az 1912. évi XXXV. törvénycikkben felsorolt alkalmazottakon kívül családi pótlék jár a tényleges szolgálatban álló következő alkalmazottaknak is: Azoknak a hitoktatóknak, akik kizárólag hitoktatással foglalkoznak és illetményeiket egészben vagy részben az államkincstártól kapják; az állami fizeteskiegészítésben részesülő tanerőkkel működő nem állami (városi, községi, hitfelekezeti stb.) felső- és középfokú tanintézetek rendes, rendkívüli, segéd- és helyettes-tanárainak, amennyiben a fizeteskiegészítő államsegélyhez kötött összes feltételeknek megfelelnek; az állami fizeteskiegészítésben részesülő tanerőkkel működő nem állami (városi, községi, hitfelekezeti stb.) polgári iskolák rendes, segéd- és megbízott tanítóinak és tanítónőinek, amennyiben a fizeteskiegészítő államsegélyhez kötött összes feltételeknek megfelelnek; az 1913. évi XVI. törvénycikk alapján fizeteskiegészítő államsegélyben részesülő nem állami (városi, községi, hitfelekezeti stb.) elemi népiskoláknál alkalmazott rendes tanítóknak és tanítónőknek, amennyiben a fizeteskiegészítő állami segélyhez kötött összes feltételeknek megfelelnek; az 1913. évi XL t.-cikk alapján fizeteskiegészítő államsegélyben részesülő nem állami (városi, községi, hitfelekezeti stb.) óvodáknál alkalmazott rendes óvónőknek, amennyiben a fizeteskiegészítő államsegélyhez kötött összes feltételeknek megfelelnek. A családi pótlék 1917. évi július hó 1-jétől kezdve — a fizetési osztályra, valamint az élvezett javadalmasz összegére való tekintet nélkül — az 1912. évi XXXV. törvénycikk 3. §-ában megkívánt feltételeknek megfelelő minden gyermek után fejenként: az első csoportba tartozó alkalmazottaknál évi négyszáz (400) korona; a második csoportba tartozó alkalmazottaknál évi kétszáznegyven (240) korona; a harmadik csoportba tartozó alkalmazottaknál évi kétszáz (200) korona; a negyedik csoportba tartozó alkalmazottaknál évi egyszázhatvan (160) korona. Azoknál a lelkészknél, akik áll. jövedelemkiegészítést egyáltalán nem, vagy az 1913. évi XXXVIII. törvénycikk 5. §-a alapján csak korlátozott mértékben élveznek, továbbá a vonatkozó I. 6. pont alatt említett lelkészknél, valamint az I. 7. pont alatt említett segédlelkészknél a családi pótlékek együttes összege az évi 800 kor. meg nem haladhatja. Az 1917. IX. t.-cikkben nyert felhatalmazás alapján a vall. és közokt.-ü. miniszter felhatalmaztatott, hogy azokat a bármely fokú tanintézeti fenntartókat, akik tanerők részére a törvényszerű fizetést eddig államsegély igénybevétele nélkül saját erejükkel biztosították és akik tanerőiket a fentebb említett t.-cikkben megállapított családi pótlékból akarják részesíteni, beigazolt szegénységük esetén családi pótlék államsegélyben részesíthesse; még pedig a tanítókra (tanítónőkre) nézve az 1907: XXVII. és az 1913: XVI. t.-cikkben megállapított, az óvónőkre nézve az 1913: XL t.-cikkben megállapított, a többi tanerőre nézve pedig az érvényben levő vonatkozó fizeteskiegészítési áll. segélyt szabályozó min. rendeletekben megállapított módokat, feltételek és követelmények mellett.

Hadi jótékonyosság. Kovács Jolán fricsi r. kath. elemi isk. tanítónő a Gyáspajzs-akció címére a múlt hóban 4 kor. 40 fill.-t küldött, mely összeget nevezett tanítónő, Istenben boldogult Ófelsége I. Ferenc József apostoli királyunk meggyászolására tanítványai körében terjesztett jelvény eladásából annak idejében gyűjtötte, hogy az ekként befolyt jövedelem hadbavonult katonáink segélyezésére fordíttassék.

Tanítók Naptára. A szélteben elterjedt Tanítók Naptára szerkesztőjének, Tihanyi (Verner) Jenőnek elhalálása folytán a naptár kiadója, Kovács Gyula nagybányai könyvkiadó ezúttal Bartha Pált, a NEMZETI KULTURA felelős szerkesztőjét kérte fel a naptár szellemi részének megírására, aki azt el is vállalta. Ennek folytán az új iskolai évkönyv tartalmas és gyakorlati útbaigazítást nyújtó naptárhoz jutnak kartársaink olcsó pénzért, amely a naptári rész mellett határidőjegyzéket, osztálynévsort, a legújabb tanügyi események krónikáját fogja tartalmazni s illetmény-ügyekben kéznél levő tanácsadóul fog szolgálni.

Fűtőanyagszükségletéről idejekorán való gondoskodás iránt. A hazai széntermelés és a külföldi szénbehozatal csökkenése, továbbá az üzemi szénfogyasztás növekedése miatt előreláthatólag nagy nehézségekbe fog ütközni a legközelebbi fűtési időszak beálltával a közintézmények szén szükségletének fedezése, mely okból szükséges, hogy a tüzelőanyagszükséglet idejekorán beszerzendő nagyobb mennyiségű tűzifával biztosíttassék. Ennek folytán a vall. és közokt.-ü. miniszter elrendelte, hogy a hatósági és illetékességi köréhez tartozó hivatalok, intézetek, közegyek stb. hivatalos jellegű fűtőanyagszükségletüknek megfelelően nagyobb mennyiségű tűzifa beszerzéséről idejekorán gondoskodjanak.

Áll. iskolához katonai szolgálat alatt kinevezett tanítók illetménye. Már az 1914. évben a katonai nagy mozgósítás folytán történtek esetek, hogy egyes tanítók, akik időközben áll. isk. tanítókká kinevezettek, hadbavonulásuk miatt állami iskolai állásukat el nem foglalhatták és a hivatali esküt sem tehették le, minek következtében az új állásukon járó illetményeiket sem kaphatták meg. Ezen fennakadást segített a vall. és közokt.-ü. minisztériumnak a kormányhatározat alapján csak nemrég kiadott rendelete, mely szerint a tényleges katonai szolgálat tartama alatt kinevezett áll. elemi isk. tanítók illetményeit, tekintet nélkül arra, hogy az illetők a kinevezés folytán nyert állásban a hivatalos esküt letették-e vagy sem, ki kell utalványozni. Így jutott új illetményeihez Kovalcsik István hadbanlevő tanító, aki a malczói g. k. el. iskolától a felsőhunkóczi áll. iskolához nyert kinevezést. Jaczko Pál hadbanlevő kismédvési g. kath. el. isk. tanító ugyanazon időben Ungmegyébe a hajásdi áll. el. iskolához neveztetett ki rendes tanítóvá. Mindkettő áll. tanítói fizetésüket visszamenőleg a f. évi január hó 1-jétől kapják, mely időtől kezdődőleg új állomáshelyükön a hivatalos eskü letétele és az állás elfoglalása nélkül is rendes áll. el. isk. tanítóknak tekintetnek.

Ideiglenes beosztás. A vall. és közokt.-ü. miniszter Gojdiczné Poszler Irma nyírbátori áll. el. iskolai tanítónőt ideiglenesen a bártfai áll. el. iskolához osztotta be szolgálatra, a hadbavonult két tanító pótlására.

Gyógynövény-termesztés és -tanítás. A m. kir. honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatala azt a célt tűzte maga elé, hogy a m. kir. Rokkantügyi Hivatal budapesti Rokkantiskolájában kiképzett rokkant katonák bevonásával a hazai gyógynövénytermelést országosan szervezi. Ebbe a munkakörbe az önálló, valamint a kisebb fokozatú gazdasági népiskolákat is be akarja vonni és gyakorlati oktatók küldésével gondoskodni óhajtt arról, hogy ezen iskolák tanulói a gyógynövények termesztését főleg gyakorlati úton minél behatóbban elsajátíthassák. Ez alapon a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelete folytán a vármegyében levő ily iskolák a kir. tanfelügyelőség által körlevélileg felhívták a Szervezet és Tantervnek a gyógynövények termesztésére és tanítására vonatkozó rendelkezései pontos betartására. Vármegyénk területén önálló gazdasági népiskola van Bártfán. Kiseb fokozatú gazdasági népiskolák vagyis gazdasági irányú ismétlő-iskolák vannak a következő állami elemi iskolákkal kapcsolatban, úgymint: Aranybánya, Berzevics, Ferzso, Girált, Héthárs, Keczerpálgása, Lemes, Magyarkaproncza, Osztópatak, Palocsa, Palonca, Pécsújfalu, Radács, Sárosberettő, Sárosköszeg, Somosújfalu, Sósgyűlvész, Szedlicze, Tótraszlavicza, Zboró.

Nyilvános nyugtázás az Eperjesi Tanítók-házára befolyt összegekről. *Adományok:* Eperjesi Bankegylet 50 kor., Sárosvármegyei Takarékpénztár 50 kor., Ehrmanné Spiegel Antónia 5 korona. *Községi hozzájárulások:* Abos, Sárosköszeg, Nagyladna, Licsérd, Óruzsán, Somosújfalu, Terebő 1916-ra a 2 kor., összesen 14 korona. *Tagdíjak:* 1916-ra a 4 kor.: Tóth Irma, Fedor István, Schönvitzky Gyula, Schönvitzky Gyuláné, özv. Langer Vilmosné, Cseh Szeréna, összesen 24 korona; Kacs Már György 1917-re és 1918-ra 8 kor., Petricskó Győző 1917-re 4 kor., Scholtz Jenő 1916-ra 4 kor., Stefanyák Róbert 1916-ra 4 kor., Barbierik Emil 1917-re 4 kor., Szabó István 1916-ra 4 kor., Csanádi János 1916-ra és 1917-re 8 kor., Polivka János 1917-re 4 kor. Elemi iskolai bírságpénz: Kende róm. kath. elemi isk. 17 kor. Eperjes, 1917. júl. 2. *Slajchó Mihály,* pénztáros.

Vida, Gulyásné R. Kálmán tudásuk megemlétenünk Ga. A közönség nagy volt a játékosokka az első csokor is. Vida Ilusnak szólt. Kedden a «Né» «Csárdáskirálynő» Csütörtökön Gál «A szép asszony» Hevessy Mariskává volt. Mindakettő tak nehéz szerepük o'dottak meg. Fa Csipkés Vali sokban. Pénteken Knobla «A Faun»-nak vo Fodor Oszkár társul úttal ez volt a bem kívül melegen foga szerepében maradam aki nehéz szerepbe tatott. A közönség tapsaival. Hevessy M ben, Alexandrában Stromburg szerepét könnyedséggel. Az jogosan kér részt.

A jövő hét más

«Három a kislány» Ferenc szenzációs ú szereplők: Hevessy Szerdán, Falussy csöppesség, énekes vi. Mari-ka búcsúfellept dráma. Pénteken: «A baton: «Három a k d. u.: «A vasgyáro királynő», operette.

Felelős szerkesztő
Dvortsák Győző.

Árjegyzékek, értesítők, könyvek, papírok, pénzeslevéltalványok

KÓ

Díszművek, sorok, tánc és esketés hivatalok, nyomtatvány szín

Vida, Gulyásné René, Komáromy Ilus, Pesti Kálmán tudásuk javát nyújtották. Külön kell megemlítenünk Garay Jánost Carlos szerepében. A közönség nagyon jól mulatott s igen hálás volt a játékosokkal szemben. Sok-sok taps Sőt az első csokor is megjelent a nézőtér felől. Vida Iusnak szólt.

Kedden a «Névtelen asszony», szerdán a «Csárdáskirálynő» repriz volt.

Csütörtökön Gábor Andor ötletes vígjátéka: «A szép asszony» került színre, címszerepben Hevessy Mariskával. Hevessy és Majthényi estéje volt. Mindakettlen művészetük teljében pompáztak nehéz szerepükben, melyet könnyedséggel oldottak meg. Falussy, Gulyásné, Koronkay, Csipkés Vali sokban járultak hozzá az est sikeréhez.

Pénteken Knoblauch örökbecsű vígjátékának, «A Faun»-nak volt a reprize, címszerepben Fodor Oszkár társulati igazgatóval, akinek egyúttal ez volt a bemutatója. A közönség rendkívül melegen fogadta az igazgatót, aki Faun szerepében maradandót kreált. Ízig vérig művész, aki nehéz szerepében csodás színjátszó erőt mutatott. A közönség sokáig lelkesen honorálta tapsaival. Hevessy Mariska, mint minden szerepében, Alexandrában is pompázott. Majthényi Stromburg szerepét adta nagy megértéssel és könnyedséggel. Az est nagy sikeréből ő is jogosan kér részt.

A jövő hét műsora: Hétfőn, harmadszor: «Három a kislány», operette. Kedden: Molnár Ferenc szenzációs újdonsága, «A farsang». Főszereplők: Hevessy Mariska, Majthényi, Deák Szerdán, Falussy István búcsúfelléptével: «A csöppség», énekes vígjáték. Csütörtökön, Hevessy Mariska búcsúfelléptével: «A névtelen asszony», dráma. Pénteken: «A kék róka», vígjáték Szombaton: «Három a kislány», operette. Vasárnap d. u.: «A vasgyáros», színmű; este «Csárdás királynő», operette.

Felelős szerkesztő: Dvortsák Győző
Kiadótulajdonosok: Koós Ernő és Frigyes.

Vasúti menetrend.

Érvényes 1917. évi június 1-től.

Kassa—Eperjes—Orló.

Kassa . . . ind.	r. 4 ³⁰	12 ³⁷	du. 4 ¹⁰	e. 6 ³⁴
Hernádtihany " . . .	" 4 ³⁶	12 ⁴⁶	" 4 ¹⁹	" —
H.-szentistván " . . .	" 4 ⁴⁵	12 ⁵⁸	" 4 ²³	" 7 ⁰⁵
Terebő . . . " . . .	" 4 ⁵³	1 ⁰⁸	" 4 ³⁹	" —
Abos . . . érk.	" 4 ⁵⁷	1 ¹³	" 4 ⁴³	" 7 ²⁰
Abos . . . ind.	" 4 ⁵⁹	8 ⁴⁷	1 ¹⁵	" 8 ⁰⁵
Eperjes . . . érk.	" 5 ³⁰	9 ²⁵	1 ⁴⁰	" 8 ⁵³
Eperjes . . . ind.	" 6 ¹⁵	2 ²⁰	" 5 ⁵⁵	" 9 ⁵¹
Eperjes város " . . .	" 6 ²⁰	2 ²⁴	" 5 ⁵⁹	" 9 ⁵⁷
Nagysáros . . . " . . .	" 6 ³⁶	2 ³⁵	" 6 ¹⁰	" 10 ³⁰
Kisszeben . . . " . . .	" 7 ⁰⁵	3 ⁰⁰	" 6 ³³	" 11 ¹⁰
Héthárs . . . érk.	" 7 ²⁸	3 ²³	" 6 ⁵⁶	" 11 ⁴⁴
Héthárs . . . ind.	" 7 ⁴¹	3 ²⁹	" 7 ⁰³	" 11 ⁵²
Pusztamező . . . " . . .	" 8 ⁰⁶	3 ⁵³	" 7 ²⁷	" 12 ³⁸
Orló . . . érk.	" 8 ²³	4 ¹⁰	" 7 ⁴⁴	" 1 ⁰⁴

A *-gal jelölt vonat csak kedvező üzemi viszonyok mellett közlekedik.

Orló—Eperjes—Kassa.

Orló . . . i.	r. 5 ³⁵	r. 9 ⁵⁰	1 ³⁵	e. 8 ⁰⁰
Pusztamező " . . .	" 5 ⁵⁷	" 10 ¹²	1 ⁵⁵	" 8 ²⁰
Héthárs . . . é.	" 6 ²²	" 10 ³⁶	2 ²⁰	" 8 ⁴³
Héthárs . . . i.	" 6 ³⁰	" 10 ⁴⁰	2 ²³	" 8 ⁴⁷
Kisszeben . . . " . . .	" 7 ⁰¹	" 11 ⁰⁶	2 ⁵⁵	" 9 ¹⁵
Nagysáros " . . .	" 7 ²⁵	" 11 ²⁶	3 ²⁰	" 9 ³⁸
Eperjes város " . . .	" 7 ⁴¹	" 11 ³⁶	3 ³²	" 9 ⁴⁸
Eperjes . . . é.	" 7 ⁴⁵	" 11 ⁴⁰	3 ³⁵	" 9 ⁵¹
Eperjes . . . i.	" 7 ⁵⁵	2 ²⁸	" 12 ⁰³	" 10 ²⁵
Abos . . . é.	" 8 ²⁶	2 ⁵⁹	" 12 ³²	" 10 ⁵¹
Abos . . . i.	" 8 ⁵⁷	" 1 ¹⁷	" 4 ²²	" 10 ⁵³
Terebő . . . " . . .	" 9 ⁰²	" 1 ²³	" 4 ²⁶	" 10 ⁵⁸
H.-szentistv. " . . .	" 9 ¹¹	" 1 ³⁸	" 4 ³⁸	" 11 ⁰⁷
Hernádtih. " . . .	" 9 ¹⁹	" 1 ⁴⁵	" 4 ⁴⁵	" 11 ¹⁴
Kassa . . . é.	" 9 ²⁵	" 1 ⁵⁰	" 4 ⁵⁰	" 11 ²⁰

A *-gal jelölt vonat csak kedvező üzemi viszonyok mellett közlekedik.

Eperjes—Bártfa.

Eperjes . . . ind.	r. 5 ⁴⁰	d. 12 ⁰⁵	e. 6 ⁰⁰
Sebeskellemes . . . " . . .	" 5 ⁵⁰	" 12 ¹⁵	" 6 ¹¹
Alsósebes . . . " . . .	" 5 ⁵⁷	" 12 ²²	" 6 ¹⁸
Kapi . . . " . . .	" 6 ⁰⁸	" 12 ³⁸	" 6 ³⁰
Fulyán . . . " . . .	" 6 ¹²	" 12 ⁴³	" 6 ³⁵
Töltszék . . . " . . .	" 6 ²⁰	" 12 ⁵⁰	" 6 ⁴³
Deméte . . . " . . .	" 6 ²⁴	" 12 ⁵⁴	" 6 ⁴⁸
Magyarraszlavicza . . .	" 6 ⁴⁷	" 1 ²⁸	" 7 ⁰⁷
Oszikó . . . " . . .	" 6 ⁵⁷	" 1 ³⁵	" 7 ¹⁵
Hertnek . . . " . . .	" 7 ²⁰	" 1 ⁵⁷	" 7 ³³
Kolossó . . . " . . .	" 7 ³⁹	" 2 ¹⁴	" 7 ⁴⁹
Bártfa . . . érk.	" 7 ⁵⁰	" 2 ²⁵	" 8 ⁰⁰

Bártfa—Eperjes.

Bártfa . . . ind.	r. 5 ⁴⁵	de. 9 ⁰⁰	e. 7 ⁰⁵
Kolossó . . . " . . .	" 5 ⁵⁷	" 9 ¹²	" 7 ¹⁷
Hertnek . . . " . . .	" 6 ¹⁵	" 9 ³⁸	" 7 ⁴⁰
Oszikó . . . " . . .	" 6 ²⁹	" 9 ⁵³	" 7 ⁵⁴
Magyarraszlavicza . . .	" 6 ³⁸	" 10 ²⁰	" 8 ⁰⁹
Deméte . . . " . . .	" 6 ⁵²	" 10 ³⁴	" 8 ²³
Töltszék . . . " . . .	" 6 ⁵⁶	" 10 ³⁸	" 8 ²⁷
Fulyán . . . " . . .	" 7 ⁰³	" 10 ⁴⁵	" 8 ³⁴
Kapi . . . " . . .	" 7 ⁰⁸	" 11 ⁰⁷	" 8 ⁴⁶
Alsósebes . . . " . . .	" 7 ¹⁸	" 11 ¹⁸	" 8 ⁵⁶
Sebeskellemes . . . " . . .	" 7 ²⁵	" 11 ²⁵	" 9 ⁰³
Eperjes . . . érk.	" 7 ³⁴	" 11 ³⁵	" 9 ¹²

Szepesség felé indul a vonat:

Eperjes . . . ind.	szv. 12 ⁰³	gyv. 2 ²⁸	szv. vv. 2 ⁵⁹	gyv. szv. 3 ¹⁵ *
Abos . . . érk.	r. 12 ³²	du. 2 ⁵⁹	du. 3 ¹⁵ *	e. 3 ¹⁵ *
Abos . . . ind.	4 ³¹	12 ⁴⁶	3 ³⁸	3 ⁴⁸
Margittfalva " . . .	5 ¹⁵	1 ²²	4 ³⁴	4 ⁴⁸
Szepesolaszi " . . .	5 ⁵⁴	1 ⁴⁷	5 ⁰⁵	5 ¹²
Igló . . . " . . .	6 ³⁸	2 ¹⁹	5 ⁴⁵	5 ⁴²
Poprádfelka érk.	7 ²⁶	2 ⁵¹	6 ³²	6 ³²
Poprádfelka ind.	7 ⁴²	3 ⁰⁸	6 ⁵⁰	6 ⁵⁰
Csorba . . . " . . .	8 ¹³	3 ³⁵	7 ²¹	7 ²¹
L.-Sz.-Miklós " . . .	9 ²¹	4 ²⁰	8 ³²	8 ³²
Rózsahegy. " . . .	10 ⁰⁸	4 ⁴⁵	9 ¹⁵	9 ¹⁵
Ruttka . . . " . . .	11 ³¹	5 ²⁵	10 ⁴²	10 ⁴²
Zsolna . . . " . . .	2 ¹⁵	6 ¹⁰	12 ²⁸	12 ²⁸
Teschen . . . " . . .	4 ¹⁵	7 ⁴⁵	2 ⁰⁰	2 ⁰⁰
Oderberg . . . érk.	5 ⁰⁶	8 ²⁵	2 ⁴⁰	2 ⁴⁰

* Gyorsvonat; csak Poprádfelkájig közlekedik jún. 6—sept. 16-ig.

Szepesség felől érkezik a vonat:

Oderberg . . . ind.	szv. 1 ²⁵	szv. 6 ²⁰	gyv. 9 ⁵⁰	szv. 10 ⁴⁰
Teschen . . . " . . .	2 ⁰⁸	7 ⁴⁸	10 ³²	11 ³⁹
Zsolna . . . " . . .	4 ¹²	"	12 ²⁵	1 ⁵⁵
Ruttka . . . " . . .	4 ⁵⁹	"	12 ⁵⁴	2 ⁴⁵
Rózsahegy. " . . .	6 ¹⁵	"	1 ³⁵	3 ⁵⁷
Liptószentmiklós " . . .	7 ⁰³	"	2 ⁰¹	4 ⁴⁹
Csorba . . . " . . .	8 ¹¹	gyv. 2 ⁴⁶	2 ⁴⁶	5 ⁵⁴
Poprádfelka . . . " . . .	8 ⁴⁷	10 ⁵⁰ *	3 ¹⁵	7 ¹⁷
Igló . . . " . . .	9 ⁴³	11 ²³	3 ⁴⁶	8 ²³
Szepesolaszi . . . " . . .	10 ¹⁶	11 ⁴⁹	4 ¹¹	9 ⁰⁶
Margittfalva . . . " . . .	10 ⁴⁸	12 ¹²	4 ³⁵	9 ⁴¹
Abos . . . érk.	11 ³²	12 ⁴⁵	5 ⁰⁶	10 ²⁷
Abos . . . ind.	1 ¹⁵	"	5 ¹²	4 ⁵⁹
Eperjes . . . érk.	1 ⁴⁰	"	5 ⁴⁰	5 ³⁰

* Gyorsvonat; közlekedik jún. 17-től sept. 16-ig.

Árjegyzékek, üzleti számlák, levélpapírok, borítékok, értesítő- s intőlevelek, címkék, bárczák, üzleti könyvek, cégkártyák, levelezőlapok, csomagoló-papírok, reklámczédulák, falragaszok, árúkönyvek, pénzeslevélborítékok, váltóürlapok, zárszámadások, utalványok stb., cégnyomással, több színben is.

Alapszabályok, értékpapírok, mérlegszámlák, rovatos üzleti könyvek - Ügyvédek részére mindennemű kérvények és keresetek, meghatalmazások, kötvények és szerződések, óvások, ügyvédi könyvek stb. Ezek előállításához legújabb betűanyag. Nagy klisé-készlet. Villamos- és benzinmotorerő-berendezés.

KÖNYVNYMTATÓ-MŰINTÉZETE

KÖSCH ÁRPÁD :: EPERJES

PAPIR- ÉS ÍRÓSZER-RAKTÁR

Díszművek, hetilapok, folyóiratok, meghívók, műsorok, tánczrendek, étlapok, színlapok, eljegyzési és esketési kártyák, névjegyek, köz- és magán-hivatalok, takarékpénztárak részére szükséges nyomtatványok izléses és pontos előállítása több-színű, valamint másolónyomással is.

Egyházi, tanügyi, közigazgatási s más hivatalos nyomtatványok raktára. Bevásárlási árúkönyvek rovatolva. Háztartási könyvek. Költségvetések — készítenő nyomtatványokról — postafordultával. Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítünk. • Előfizetések felvétele bármely hírlapra.

Felhívás.

Ezennel felhívjuk azon részvényeseinket, kik részvénybefizetésekkel még hátralékban vannak, hogy a hátralékos részletet, valamint ennek az esedékesség napjától számított 5% kamatait alapszabályaink 7. §-a értelmében 30 nap alatt az alapszabályok rendelkezéseinek különbeni következményei terhe mellett vállalatunk pénztárába fizessék be.

Eperjes, 1917. július 14.

A Buchner és Moskovits gépgyár r.-t. igazgatósága.

A kisszebeni kir. járásbíróaságtól.
1225—1917. szám.

Idéző hirdetmény.

A kisszebeni kir. járásbíróaság közhírré teszi, hogy F. csi-in Péter felperesnek ism. tart. *Dr. busin Miklós és neje* alperesek ellen 1578 kor. töke iránt indított perében a per felvételére és érdemleges tárgyalására határnapot tűzött és felhívta a feleket, hogy 1917. **augusztus hó 22.** napján d. e. 9 órakor hivatalos helyiségében (I. em. 9 ajtó) jelenjenek meg, egyszersmind pedig az alperesek részére, akik ismeretlen helyen tartózkodnak, ügygondnokul Toppicz György ügyvédet (lakik Kisszebenben) nevezte ki.

A bíróság felhívja az alpereseket, hogy a fent megjelölt határnapon és órában személyesen vagy képviselőre jogosult és igazolt meghatalmazott által jelenjenek meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyettük eljárni.

Kisszeben, 1917. június 23-ikán.

Ruttkay Aladár s. k.,
kir. ítélőtáblai bíró.

A kiadmány hitelül: Matsata Margit, kezelő.

Elektrotechnikai szakiskola

laboratoriummal és tanműhellyel összekötve.

Műszaki tanintézet :: az összes

elektrotechnika és gépépítész

részére mindazoknak, kik magukat elektrotechnikusoknak (gyári hivatalnok stb.) elméletileg és gyakorlatilag (2 évfolyam alatt) kiképezettni akarják.

□□□□ Előképzettség: □□□□
4 középiskola vagy polgári iskola.

Az igazgatóság: Pozsony, Széchenyi-utca, kívánatra prospektust, sorrendet stb. küld és felvilágosítással szívesen szolgál. ::::

RÉGI UJSÁGPAPIROS

kilónként 60 fillérért.
10 kiló vételnél 54 fillérért,
50 „ „ 50 „

KÖSCH ÁRPÁD cég
papirüzletében Eperjesen.

Ügyvezető-igazgatót

keres az Eperjesen székelő
Kereskedelmi Takarékpénztár r.-t.

A német és tót nyelv bírása szükséges. Fizetés megegyezés szerint.

„Jótállás a biztos eredményért.”

Törvényesen védve.

Reitter Oszkár

nagybecskerekli ny főkapitány
és falbaromfityesztőnek nagy-
szerű találmánya a

„PATKÁNYIN“

patkányirtó-szer (nem mérge), mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és főül minden más irtószerrel szemben.

1 doboz ára 3 K, mely ele-
gendő körülbelül 60 patkány kiirtásához.
Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve. Ismertető prospektust, melyben le van írva, hogy különféle nagyságú gavadaságban hány adag használható, kérésre ingyen küld a PATKÁNYIN-gyár egyedüli elárúsítója, a Torontáli Agrárbank Részv.-társaság Nagybecskereken.

Az Eperjesi Takarékpénztár

tűz- és betörésmentes
páncélszobájában

páncélrekeszek

bérelhetők. Elfogad meg-
őrzés végett ezüstneműeket
és egyéb értékeket.

Geschmackvolle, elegante u. leicht ausführbare Toiletten

WIENER MODE

mit der Unterhaltungsbeilage „IM BOUDOIR“. Jährlich 24 reich illustrierte Hefte mit 48 farbigen Modebildern, mehr als 2800 Abbildungen, 24 Unterhaltungsbeilagen und 24 Schnittmusterbogen

Vierteljährlich: K 3.50 = Mk. 3.—
Einzelne Hefte 60 h = 52 Pfennig

GRATISBEILAGEN:
„Wiener Kinder-Mode“
„Für die Kinderstube“
„Für ältere und stärkere Damen“
„Für Haus und Küche“
„Schnittmusterbogen“

Schnitte nach Maß. Die Abonnentinnen erhalten eigenen Bedarf und den ihrer Familienangehörigen in beliebiger Anzahl gegen Ersatz der Spesen von 30 h = 30 Pfennige unter Garantie für tadelloser Passen. — Die Anfertigung jedes Toilette-stückes wird dadurch jeder Dame leicht gemacht

Bestellungen bei allen Buchhandlungen und Zeitungsgeschäften sowie beim Verlag der „Wiener Mode“, Wien VI/2, Gumpendorferstraße 87. — Bei den Postanstalten zum amtlichen Tarif

Die „Wiener Mode“ ist sowohl in der österreichischen als auch in der deutschen Postzeitungsliste eingetragen

Vajat, sajtot és tojást

bármily mennyiségben veszek
feladóállomásra való azonnali
fizetéssel. Távirati ajánlatok
erre a címre intézendők:

Marko Jungwirth, Prag, Komensky-
Platz 3. Telefon 4016.

A főutcai 61. sz. házban
eddig kávéháznak használt
nagy üzlethelyiség
tartozékaival és lakással
november 1-jétől kiadó.

Bővebbet a háztulajdonosnál.

Összefoglaló tankönyv.

A középiskola négy alsó osztályának teljes tananyaga. Nélkülözhetetlen rendes és magántanulóknak, önkéntes-vizsgára készülőknak. Legjobb eszköz az általános műveltség elsajátítására. Két kötet. Ára 15 korona. : Megrendelhető **Zsoldos tanintézeténél**, Budapest, VII., Dohány-utca 84. szám. :: Telefon 32-40.

A tyúkszem fáj, a kitűnő **RIA-BALZSAM** azonban már 3 napi használat után gyökeresen és fájdalom nélkül irtja ki a tyúkszemet. Nyomatlanul eltűnt minden nemű bőrkeményedést és szemölcsöt. A hála- és köszönőiratok ezrei bizonyítják a szer kiválóságát. Ára jótállással tégelyenként 1 korona 75 fillér, 3 tégely 4 korona 50 fillér, 6 tégely 7 korona 50 fillér.

Láb-, kéz- s hónaljzadásná

használja a kitűnő „ITA“-hintőport és azonnal megzabálul ettől a kellemetlen betegségtől. Egy doboz ára 1 korona 75 fillér, 3 doboz 4 korona 50 fillér. Székiúti naponta. Kapható az egyedüli készítőnél dr. Kemény Miklós, Kassa, postafiók 12.

Üzlettulajdonosoknak!

Jól teszi, ha használaton kívül álló ellenőrző pénztárszekrényét már most kínálja megvételre az alábbi cégnek:

National Registrier-Kassen-Ges.
m. b. H., Wien, VII, Siebensterngasse Nr. 31.

SZAPPANSPÓROLÁS!

Használjunk **papir-**
csak
szalvétát!

Kapható

100 darabonként 2 K. 40 f. árban

Kóseh Árpád cég
papirüzletében Eperjesen.

VISZKETEGSÉGET

rüht, sömört legbiztosabban elmulasztja a barna zsír. Kis tégely K 1.60, nagy tégely K 3.—. családi adag K 9.—, utasítással rendelhető dr. Flesch E. „Korona“-gyógvtárától. Győr

Előfizetési árak
Egész évre . . . 12
Félévre 6
Negyedévre

Hirdetési díj: Egyháspetűsor egyszeri hird. 15 f. Röszlemények sora

Felhívás

A világhábtalpraállítani.

Az észnek, fog bekövetkezett Iszonyú lesz a ki fogjuk azon hogy a világtörvid idő alatt Azaz ki fogják születésének majd ölbetett a szorgalmasak, hogy mindenkis azon a téren, a a világmunkán

„Vége a rémost kezdünk mal azok, akik tekinteni, ahon mosolyog biztóságába vetett ékánk eredmény sarjadzó új éle hazatérő magya Sárosmegy jövő eshetősége ellenség által mutatnia, hogy dolgozó és ha maradni arra, országhoz tartó megyei „nemz ne merjen mink ban súlya legyenünk kell. Aka újjáépítésében ezt fogom mos

A nagy sárosi föld nem van azonban s a kitaró szorgobó gyümölcsé

S ennek legcélzerűbb rendű és rang szeretettel mu

Miről va Kifejtetter soft kincsek he csak csipegető dorló keresked Nem ócsárlom kebb hazájuk K teni, s tulajdon hasznát sem la ismert különle annyira önzőel az itthoni mun nemtörődöms vándorolt edd szágot fosztot